

DLOs vejledning til omsætning af sundhedsstyrelsens retningslinjer i praksis

Denne reviderede vejledning tager højde for ændringer i Sundhedsstyrelsens retningslinjer version 4. Ændringer i forhold til DLOs første anbefalinger fremgår med blå.

Sundhedsstyrelsens retningslinjer har et sundhedsfagligt sigte. De kræver oversættelse til individualiseret praksis. Praksis er meget forskelligartet og nuanceret, det kræver yderligere at oversættelsen er meget åben og har inspirerende karakter, sådan at den enkelte leder kan bruge dem som afsæt for deres individualiserede kontekst. Institutionernes som er omfattet af retningslinjerne varierer fra Skovbørnehave til vuggestue i indre by på 3. sal.

Hensigten med denne vejledning er at skabe en række trædesten, som den enkelte leder kan tænke videre ud af med afsæt i deres aktuelle rammer og vilkår.

Anbefalingerne rummer hensyn til både ledernes store ansvar, medarbejdernes arbejdsvilkår, børnenes sikkerhed og den pædagogiske kerneopgave. Vi oplever helt generelt, at institutionernes som DLO er i kontakt med, har fundet gode løsninger der under de særlige vilkår også giver plads til den gode pædagogik og kerneopgaven.

Generelt er justeringer og tilføjelser til denne vejledning **markeret med blå skrift**.

Herunder, oplistes de konkrete ændringer der nu optræder i retningslinjerne version 4. pr. 16. april 2020.

- **Stoppet næse eller løbenæse** - uden andre symptomer - er ikke typisk for COVID-19, dvs. det er ikke sandsynligt, at symptomerne skyldes COVID-19. Herom har der været en del usikkerhed. (se s.5)
- Børn hvor der er konstateret **coronavirus i hjemmet** skal ikke komme i dagtilbuddet (se s. 6)
- **Gravide medarbejdere** skal fra 28. graviditetsuge omplaceres til hjemmearbejde efter et forsigtighedsprincip (se s. 7)
- Forhold om **medarbejdere og børn i risikogruppe** eller med nærmeste familier i risikogruppe skal vurderes lægeligt, konkret og individuelt (se s. 8)
- **Sengetøj** anbefales nu kun vasket 2 gange pr. uge (se s. 12)
- **Rengøring af legetøj** 2 gange dagligt gælder legetøj både inden og ude. Herudover efter en konkret vurdering af brug, se s. 12 + eventuelt også DLOs vejledning s. 9.
- **I busser** skal børnene nu sidde på hver sit sæde og bussen kun må fyldes halvt op (dvs ikke længere 2 m afstand), se s. 14

DLOs anbefalinger til praktisk håndtering af genåbning

Daginstitutionerne har påtaget sig et særligt ansvar i forbindelse med nødpasning, og skal nu også betragte sig selv, som en del af den frontbølge, der understøtter genopretningen af samfundsøkonomien, ved at frigøre forældrenes arbejdskraft. Det betyder at vi skal åbne institutionerne og samtidig imødekomme flere opgaver, og mange, også modsatrettede, hensyn.

Omsorg og kontrolleret fysisk nærvær må ikke miste fokus trods de udfordrende omstændigheder. Trods de svære omstændigheder, er relationelle forhold, tryghed og trivsel stadig det grundlæggende fokus i daginstitutionerne.

Nedenstående anbefalinger fra DLO tager afsæt i en operationalisering af retningslinjer fra sundhedsstyrelsen "Vejledning til dagtilbud" og vi gør samtidig opmærksom på, at de enkelte kommuner også skal definere lokale løsninger, som institutionerne skal forholde sig til. Vi anbefaler desuden at orientere sig i forhold til arbejdstilsynets anbefalinger og de faglige organisationers udmeldinger om arbejdsmiljø og vilkår for medarbejderne.

Overordnede retningslinjer kalder på lokal tilpasning i forhold til den enkelte institutions rutiner, praksis og fysiske rammer og muligheder. Anbefalingerne her kræver altså fortsat individualiseret ledelsesmæssig tilpasning.

De vedhæftede anbefalinger fra Sundhedsstyrelsen skal følges. De steder, hvor der i vejledningen står 'skal', er der ikke plads til afvigelser. Hvor der står 'kan', er der tale om anbefalinger, som så vidt muligt må følges ud fra de lokale muligheder. Forsøg hvor I kan at følge intentionen i disse anbefalinger.

Information til forældre

Den kommende tid skal den daglige praksis lægges helt om ligesom det kan være nødvendigt med ændringer i åbningstider, madordning og meget andet. Alt dette skal meget tydeligt kommunikeres til forældrene, sådan at de er vidende om og forstår, at de ikke kan forvente at aflevere deres barn til en kendt hverdag. Præmissen for en forsvarlig genåbning er i høj grad afhængig af at forældrene forstår og efterlever de vejledninger der vil være også til deres færden, adfærd og brug af daginstitutionen.

Fra morgen til aften, nye rutiner.

- **Modtagelse og afhentning**

Fra Vejledning til dagtilbud;

- Det skal sikres, at forældre eller ledsagende voksne ikke samler sig ved indgangene til institutionen. Dette kan gøres ved at børnene afleveres i intervaller.
- Hvis muligt skal børnene afleveres uden for.

Opret eventuelt en modtagesluser hvor det er muligt i de fysiske rammer, eller afgræns på anden vis forældrenes færden i institutionen. Hvis nødvendigt kan der anvendes afstandsindikerende striber som det ses i supermarkeder. *Nogle institutioner har lykkedes med at opdele huset efter de anbefalede grupper. Med det afsæt har nogle desuden lavet en flowbeskrivelse af forældrenes færden, og omsendt til forældrene som guide.*

Lav gerne aftaler om hvilke begrænsede voksne der bringer og henter, for at minimere det antal mennesker der færdes i huset. Kun én forælder/ ledsager af gangen.

Der er flere måder at organisere aflevering. Der kan bestemmes et aftalt tidsrum, der skal som i butikkerne holdes afstand, og man må vente. Alternativt kan der aftales forskudte afleveringstider, ud fra forældrenes definerede pasningsbehov og tidsrum. *Som noget af det allerførste har vi anbefalet institutionerne at indhente oplysninger fra forældrene om forventet fremmøde foreløbigt frem til og med 10. maj. Hvem kommer, hvilke dage og i hvilket tidsrum. Det hjælper med at definere grupper og tilhørende medarbejdere, og samtidig vurdere den mest hensigtsmæssige åbningstid de steder hvor det er nødvendigt at nedjustere den sædvanlige åbningstid.*

Kan aflevering og afhentning foregå udendørs, er det allerbedst. Vi må forvente forældrenes forståelse for, at der ikke kan vinkes i det sædvanlige vinkerum/ vindue o.lign.

Straks efter aflevering vaskes barnets ansigt og hænder med mild sæbe.

- **Måltider**

Fra Vejledning til dagtilbud;

- Alle skal vaske hænder grundigt før og efter, der anrettes, tilberedes og spises mad.
- Alle skal være særligt opmærksomme på hygiejne ved tilberedning og anretning af mad.
- Vask af bestik og service skal ske ved 80°C i opvaskemaskine umiddelbart efter brug.
- Maden må ikke deles.
- Al mad skal portionsanrettet. Der må ikke være buffet.
- Alle skal sidde med god afstand til hinanden, når de spiser.

Vi anbefaler egne madpakker eller tillavet måltid der portionsanrettes.

Spis gerne ude, eller i små grupper med stor afstand, gerne 2 m eller så meget som muligt.

Absolut ingen fælles frugtfade, kiksekurve eller tag-selv bord. Mad der ikke gennemvarmes (f.eks. råkost, salater, frugt, koldskål, pålægsfade) må ikke berøres af børnene og undgås helst.

Vi har også henledt opmærksomheden på drikkekopper og drikkevands tilgængelighed. For at undgå for stort forbrug af éngangskopper, har vi anbefalet at institutionerne beder forældrene medbringe en drikkedunk med markering som barnet kan genkende. De som har valgt at bruge éngangskopper, har vi anbefalet at være opmærksomme på ekstra affaldstømning. Ligeledes indkøb af flere lukkede termovanddispensere.

Vi skal fortsat fejre børnenes fødselsdage, om end i mindre grupper. Vi kan ikke forsvare at tage imod hjemmelavet mad, men kan omdele eller portionsanrette mindre "bidder" som er indkøbt emballeret. F.eks. chokoladekiks, marengskys eller boller. Det kan være vært at have siddepladser nok i traditionel forstand, når afstandskravet skal efterkommes, og der er en begrænset mængde af borde-bænkesæt. Børnene kan til gengæld sidde på jorden på liggeunderlag klippet i mindre kvadrater eller omkring en voksduk.

Er der ikke kapacitet til, at service og bestik kan vaskes umiddelbart efter brug i industriopvaskemaskinen, kan gammeldags skoldning med kogende vand anvendes.

Det kan generelt anbefales at børn som medbringer madpakke selv, spiser som ved "turmadpakke" – husk igen af vaske hænder grundigt forinden.

- **Middagslur**

Krybber/ barnevogne; Med størst mulig afstand, og gerne i fri luft.

Madras; med størst mulig afstand. Madrasser, puder/ dyner skal bruges af samme barn hver dag.

For begge muligheder gælder at der skal anvendes eget sengetøj, og at dette skal vaskes dagligt. Vi anbefaler at forældrene selv medbringer rent sengetøj hver dag, fremfor at organisere vask i daginstitutionen. [Anbefalingen ved personligt sengetøj er nu at det vaskes 2 gange pr. uge.](#)

- **Sutter og flasker**

Barnets egen sut sættes fast på trøjen med suttestrop, for at begrænse at andre børn "kommer til" at låne. Kan sutten undværes, lægges den på garderobepladsen og gerne i egen boks.

Flasker og sutter afvaskes minimum 2 gange dagligt og i øvrigt ved behov.

Andre tryghedsspredere bør være af rengøringsvenligt materiale, undgå f.eks. stofble og sutteklude eller sikre at kun det enkelte barn berører. Vær opmærksom på at der ikke må medbringes hvad Vejledning til dagtilbud betegner som "eget legetøj."

- **Gruppeorganisering**

Fra Vejledning til dagtilbud;

- Større forsamlinger skal undgås – fx morgensang.
- Det anbefales, at der tidsinddeles mellem stuer i forhold til ankomst, frokost og pauser, således at mange ikke er samlet på samme tid.
- Børn skal så vidt muligt blive på den samme stue/i de samme grupper og med den samme voksne. Der skal ikke leges med børn på andre stuer. Det anbefales, at børnene deles op i grupper (fx. fem børn ved leg udenfor og to-tre børn ved leg indenfor).
- Legepladsen kan inddeles, så børnene kun leger med de samme børn fra faste, mindre grupper af fx fem børn.
- Ved møder mellem ansatte skal dette ske udendørs eller via video/telefon
- Der skal sikres let adgang til god håndhygiejne med vand, flydende sæbe og engangshåndklæder. Hvis der ikke er adgang til håndhygiejne i personalerum, da kan opsættes dispensere til hånddesinfektion, iht. gældende aftaler med brandtilsyn, sikkerhed ift. børn mv.

Der stilles ikke krav til det maksimale antal af personer, der må være samlet i dagtilbud. Der anbefales at rummene tillader et frit gulvareal på 6 m² pr barn i vuggestuer, 4 m² per. barn i børnehaver.

Mulighederne for indretning eller opdeling af lokalet har desuden betydning for, hvor mange personer, der kan være tilstede på samme tid. Det er nødvendigt at dele børnene op i mindre grupper, eller at dagen tilrettelægges, så børn opholder sig tidsmæssigt forskudt i dagtilbuddet, for at sikre den nødvendige afstand. Vær også opmærksom på eventuelle muligheder som nævnt under "lokaler".

Børnene skal dog tilstræbes ikke indgå i tætte legegrupper på mere end 2-3 indendørs og 5 udendørs. Der kan således være en samlet gruppe børn der svarer til det påkrævede kvadratmetertal på stuerne, men rummene bør opdeles og desuden skal det overvåges at de tætte legegrupper ikke overstiger det anbefalede antal, både inde og ude.

Så vidt det er muligt skal der sikres afstand mellem børnene når de sidder ved borde. Her er der lidt vekslende retningslinjer, men tilstræbelsen er så vidt muligt 2 meters mellemrum.

Det anbefales at det er de samme voksne og børn der omgås, men i lyset af medarbejdernes mødetid og udstrækningen af åbningstiden vil det være vanskeligt i praksis uden at man samtidig tilrettelægger børnenes fremmøde til det antal timer de samme medarbejdere kan være til stede, eller justere på den åbningstid som tilbydes forældrene.

En metode har været at opdele børnene i primærgrupper med hver sin tilknyttede voksen. Normeringen svinger her, i det vi forventer at de yngste børn har større behov end de ældste. En voksen kan derfor godt have en gruppe på ca 10-12 af de ældste og samtidig have ansvaret for at de er underopdelt i 2 mindre grupper. I forhold til medarbejdernes vilkår, har vi set at man tilknytter en sekundærgruppe, hvor de 2

voksne kan aflaste hinanden ved behov, eks. pauser og toiletbesøg, eller når et barn har brug for hjælp væk fra gruppen. De fleste har et "indeområde" og et udeområde. De kan være tilrettelagt inden for de sædvanlige rammer, men med mobil opdeling f.eks. ved hjælp af reoler, plantekasser el.lign.

Metoden med opdeling i primær- og sekundærgrupper, lykkes også i skovbørnehaver, hvor man sikrer at grupperne er inden for synlig og verbal afstand af hinanden. Det hjælper medarbejderne til at kunne kommunikere og bistå hinanden, og er også en løsning når vi må forvente at skulle inddrage nye medarbejdere, både af hensyn til opgaveløsningen men også af hensyn til et øget sygefravær. Her kan man med denne organisering sparre og instruere gensidigt.

- **Lokaler og inventar**

Lokaler der normalt bruges til andre formål kan vurderes, om de kan frigøres til brug for børn og voksne

Det anbefales at optimere antallet af frie kvadratmetre ved at tømme ud i alt unødvendigt inventar, hvilket samtidig minimere det som skal rengøres. Her må også tænkes f.eks. på både dukkehuse, legekøkkener og bogreoler.

Det anbefales at fjerne biltæpper, tæpper og puder og bløde møbler, f.eks. også hængekøjer.

Vær opmærksom på om der er muligheder er der for at de eksisterende grupperum kan deles op med mobile eller interimistiske rumdelere.

Når det er lykket at opdele rummene som anbefalet her, er det samtidig i mange tilfælde lykket at etablere 2 indgange i ét lokale. Det skyldes at institutionernes rum skal have flugtveje, og derfor ofte har en havedør. Ved indgangene er det lykket mange at etablere mulighed for håndvask, f.eks. ved indlejning af mobile håndvaskestationer eller simpelthen ved at få en VVS til at trække midlertidig vandrør fra de eksisterende og afløb og opsætte håndvaske med armaturer. Her er der også opsat papirhåndklæder, hvad igen har foranlediget indkøb af flere affaldsspande og fokus på opjustering af renovationsopgaven.

Plexiglasplader bruges flere steder til opdeling mellem puslepladser, og børnene har fået markeret hvilke toiletter og håndvaske den enkelte gruppe skal anvende.

- **Udeophold**

Det anbefales at bruge uderummet i størst mulige omfang, men her må også organiseres i mindre "legerum." Det er helt individuelt hvordan daginstitutionernes fysiske rammer er, både ude og inde. Det beror derfor på en konkret besigtigelse af institutionens fysiske rammer, hvordan praktiske og kreative løsninger kan udformes.

I sammenhæng med normeringen og kravet om opdeling i mindre gruppe, kan det anbefales at vurdere hvorvidt det lader sig gøre, at indrette et område, hvor en medarbejder kan have overblik over flere mindre børnegrupper samtidig. Børnegruppen som i uderummet anbefales til 5 børn, kan være en opdeling af den gruppe, der i forvejen er defineret pr. grupperum og tildelt bestemte medarbejdere. Det kan samtidig være nødvendigt at tænke kreativt i forhold til "rumdelere" der også medvirker til at guide børnenes adfærd, f.eks. kridt, plastikbånd som vi kender fra vejarbejde, plantekrukker- /kasser, små mobile hegn.

Da udeophold anbefales i større omfang end sædvanligt, har vi anbefalet at man sikrer sig tilpas antal skygge og læpladser, og har fokus på solcreme og drikkevand. Det betyder at en del har indkøbt eller lejet telte, parasoller, ekstra borde- bænkesæt og termo- vanddispensere. Nogle steder har det været nødvendigt at inddele børnene i inde- og udegrupper fordelt over formiddag og eftermiddag, af hensyn til pladsen. Der rengøres i mellem opholdende.

- **Hygiejne**

Fra Vejledning til dagtilbud

- Ansatte, børn og ledsagende voksne, vaske hænder med vand og flydende sæbe ved ankomst til institutionen
- vaske hænder når hænderne er synligt snavsede.
- børn og ansatte vaske hænder i faste intervaller på, fx inden der startes på en ny leg, og minimum hver anden time.
- børn og ansatte vaske hænder efter toiletbesøg, før og efter spisning, efter næsepudsning og efter host/nys i hænder eller engangslommetørklæde. Ansatte skal hjælpe børnene med at vaske hænder.
- ansatte vaske hænder efterfulgt af hånddesinfektion ved bleskift og hjælp til næsepudsning. Vejledning for gradvis, kontrolleret genåbning af dagtilbud Side 12/15
- ansatte vaske hænder med vand og flyende sæbe eller bruge håndsprit, hvis de går fra en stue til en anden eller er nødsaget til at være i kontakt eller tæt fysisk kontakt med børn fra en anden stue.
- kun anvende engangsmaterialer som bleer, vaskeklude, håndklæder, forklæder, lommetørklæder og underlagspapir.
- Ansatte og børn, der ikke er i nærheden af vand og flydende sæbe, anvende spritservietter eller hudvenlige vådservietter, fx på ture Hvis hænderne er synligt rene kan der anvendes håndsprit. Der skal vaskes hænder med vand og flydende sæbe hurtigst muligt herefter.

De fleste har sandsynligvis lavet særlige skærpede hygiejneregler i forbindelse med nødpasningen. Er det ikke tilfældet, bør det forekomme nu, og ledelsens skal sikre at alle medarbejdere, forældre og børn er instrueret passende. Afvaskning med mild sæbe af ansigt og hænder ved ankomst, spisning og toiletbesøg, og gerne jævnligt derudover, f.eks. hver time/ anden time

Skriftlig og mundtlig instruks må forekomme løbende og med tilsyn om overholdelse. Brug gerne visuelle hjælpemidler eller piktogrammer til børnene og til forældre med særlige behov for formidling. Se desuden "lederens ansvar".

Det vil derpå være nødvendigt, at vurdere i hvilket omfang der ved indgange og i lokaler er adgang til rindende vand, eller kan skabes adgang, måske kan vandkande eller vandslange bidrage til det samlede antal af steder hvor hænderne kan vaskes med sæbe og rindende vand.

Det fremgår som et krav at der anvendes sprit og desinficerende midler. *Som en tilstødende opmærksomhed, kan vi anbefale at mild håndcreme i pumpe-dispenser er tilgængelig for både børn og voksne.*

- Rengøring af lokaler og inventar

Fra Vejledning til dagtilbud

- Toiletter rengøres mindst to gange dagligt.
- Potter og toiletsæder i daginstitutioner og dagplejer skal rengøres og afsprittes med 70-85 % hospitalssprit efter brug. o Alle overflader skal vaskes med sæbevand og herefter afsprittes mindst to gange dagligt.
- Legetøj skal vaskes minimum to gange dagligt. I dagplejer og vuggestuer kan dette fx være, når børnene sover, spiser og eller er gået hjem. I børnehaver kan dette fx være når de spiser og når de går hjem. Herudover efter en konkret vurdering af brug.
- Der må ikke medbringes legetøj hjemmefra.
- Legetøj, som ikke kan rengøres efter anvisningen, skal pakkes væk, til efter COVID-19 epidemien er overstået. (Se også næste afsnit)
- Sengetøj skal vaskes dagligt ved 80°C., og så vidt muligt benyttes børnenes personlige sengetøj.
- Tablets skal gerne aftørres flere gange dagligt og mellem brug. Hvis muligt undgå at børnene deler tablets eller sikre, at kun få børn deler den samme tablet. Der skal anvendes spritservietter til rengøring. Der skal vaskes hænder før og efter brug.
- Tastatur og mus ved computer skal rengøres dagligt med engangsklude tilsat rengøringsmiddel. Der skal vaskes hænder før og efter brug af mus og tastatur.
- Rengøring og desinfektion af kontaktpunkter mindst to gange dagligt, som fx vandhaner, toiletknapper, toiletsæder, bordoverflader, dørhåndtag, køleskabslåge/-håndtag, gelændere, armlæn, lyskontakter, greb på vaskemaskine og tørretumbler m.v.
- Skraldespande skal tømmes, inden de bliver fyldte og mindst én gang dagligt.

Rengøring af lokaler og legetøj skal forekomme 2 gange dagligt. Eventuelt kan der udarbejdes et skema der angiver hvilke strategiske steder der skal afvaskes hvornår, og angivelse af initialer og tidspunkt, eks. ved lukketid og i middagsstund. Et skema kan hjælpe med at effektivisere tiden og kræfterne, og sikre at de mest relevante områder rengøres; håndtag, områder af dør og karm umiddelbart ved håndtag, borde, stole, toiletområder og armaturer, lyskontakter, pusleområder, tastaturer, skærme, telefoner, køleskabslåger, kaffekanden, osv. **Vær opmærksom på**, at afspritning eller desinficering ikke er tilstrækkeligt uden forudgående rengøring med vand og sæbe.

Vi er opmærksomme på, at der opleves leverancesvigt af sprit til overfladedesinficering. Nogle har succes med at bruge en alternativ løsning 1 del klor + 19 dele vand

<https://hygiejne.ssi.dk/retningslinjer/infektionshygiejniske-retningslinjer-for-covid-19>

- **Rengøring af legetøj og pædagogiske materialer og sorter fra**

Materialer der lader sig rengøre prioriteres og rengøres dagligt. Anbefalingen er 2 gange dagligt, hvilket giver yderligere grund til at vurdere kritisk, hvilket legetøj der skal være tilgængeligt for børnene. Inddrag gerne børnene i afvaskning af legetøj i baljer med sulfvand; diverse af plastik og metal f.eks. klodser, biler, legerservice, dyr, bolde, dukker osv.

Aftørres med klud og sæbevand; spilleplader, puslespil, blyanter, tuscher, pensler, sakse, limstifter osv.

Eksempler på materialer der skal administreres af en voksen; garn, sytøj, stof, papir og karton, sakse, pensler, limstifter o.lign., eller helt sorteres fra; perler (til snor og plade) bløde bamser/ dukker, udklædningstøj, masker osv.

I retningslinjerne er der ikke beskrevet noget specifikt om rengøring af legetøj, materialer og f.eks. cykler på legepladsen. Vi anbefaler at man observerer konkret hvordan legetøjet anvendes, og derudfra vurderer behovet. Dukkestel, kageforme o. lign, vil have en større tendens til at være tæt på børnenes hænder og ansigter, ligesom mikroskoper, forstørrelsesglas o.lign., end f.eks. gadekoste og skovle. Der kan være behov for konkret også at bemærke anvendelsen af, og vurdere behovet for rengøring af sjippetove, freesbees, ketchere o.lign, samt håndtag på cykler, gynger og kanten på rutchebanen.

- **Sygepolitik og karantænelokale, værnemidler**

Sygemelding; Hvis en medarbejder, forælder eller et barn er sygt skal vedkommende blive hjemme indtil 48 timer efter symptomophør, også ved milde symptomer. Institutionen orienteres, og information gives til de øvrige medarbejdere og forældre f.eks. via opslag eller almindelig kommunikationsplatform.

Risikogrupper, se vejledning til dagtilbud side 7. Selvom man er i risikogruppe, kan man muligvis godt arbejde. Der skal dog foretages individuel vurdering. Hvis en medarbejder er udsat i en grad, der giver anledning til forebyggende sygemelding på lægelig vurdering, kan der så vidt vides, fortsat søges sygedagpengerefusion fra 1. dag. *Der er justeret i retningslinjerne og anbefales nu en individuel lægelig vurdering.*

Hvem må og skal arbejde? Medarbejdere som ikke har symptomer, også selvom en pårørende i hjemmet er syg. *Der er justeret i retningslinjerne og anbefales nu en individuel lægelig vurdering, der er supplerende ændringer særligt for gravide.*

Hvem må komme i institution? Børn og forældre som ikke har symptomer, også selvom en pårørende i hjemmet er syg. *Hvis et familiemedlem har konstateret sygdom med Coronavirus, skal barnet ikke i institution.*

Se desuden flowchart i Vejledning til dagtilbud side 8.

Sygedagpengerefusion kan så vidt vides fortsat søges fra 1. sygefraværdsdag, så fremt sygefraværet på lægelig vurdering finder årsag i coronavirus.

Hvis et barn bliver sygt/ udviser symptomer i løbet af dagen kan det være nødvendigt at have taget stilling til et lokale der kan betragtes som karantæneområde, f.eks. et mindre lokale hvor der ikke er andre aktiviteter. Her må medarbejdere der har opsyn tage særlige forholdsregler og iføres sig værnemidler, f.eks. ansigtsbind/maske. Forældrene kontaktes og barnets afhentes straks det er muligt. Det er vigtigt at sikre at alle kontaktmuligheder til forældrene er opdaterede.

ÆNDRING vedr. anbefalinger om værnemidler til medarbejderne. Anbefales ikke af sundhedsstyrelsen.

- **Fysisk nærvær**

Fra Vejledning til dagtilbud

- Fysisk kontakt som håndtryk og kram skal undgås mellem de voksne.
- Aktiviteter skal planlægges, så det foregår i mindre grupper af de samme børn.
- Aktiviteter skal planlægges så de foregår uden for, med mindre dette ikke er muligt, grundet fx vejret.
- Der skal leges i mindre grupper og kun inden for samme stue/gruppe af børn.
- Sidder børnene ved borde, skal de så vidt placeres så der er to meter i mellem børnene.
- Der anbefales et frit gulvareal på 6 m² pr barn i vuggestuer, 4 m² per. barn i børnehaver. Dette er en fordobling af de normale anbefalinger iht. Bygningsreglementet, BR 186 .

Fysisk afstand er nødvendig af hensyn til begrænsning af smittens spredning. Børn har dog ind i mellem brug for fysisk nærvær og kropskontakt, både i forhold til praktiske anliggender men også i forhold til omsorg. Fysisk kontakt er en spontan reaktion mellem mange børn og pædagogiske medarbejdere. Vi anbefaler, at man alene bruger velovervejet og nødvendig fysisk kontakt med børnene og er opmærksom på at vaske hænder og eventuelt ansigt efter berøring. Medarbejderne kan med stor fordel være særligt opmærksomme på andre måder at udvise omsorg og nærvær; øjenkontakt, ansigtsmimik, verbale udtryk. Vanskeligere kan det være helt at afholde børnene fra indbyrdes fysisk nærvær og direkte kontakt, men tilstræbelser er nødvendig, selvom børn skal have lov at være børn. Vær endelig også opmærksom på, ikke at virke medskabende i forhold til angst og utryghed. Som udgangspunkt er det vurderingen at coronavirus smitter ved symptomer.

Ledelsens ansvar

Lederens ansvar som beskrevet Vejledning til dagtilbud;

- At der udarbejdes instrukser for hygiejne og adfærd (der skal tages udgangspunkt i nedenstående punkter i afsnit 5.1)
- At ansatte og børn oplæres i håndvask med vand og flydende sæbe, hvornår der evt. benyttes håndsprit
- At der informeres om, hvornår der skal foretages håndvask, hostetikette, undgåelse af tæt kontakt og øvrige hygiejneanbefalinger.
- At sikre faste rutiner for håndvask blandt ansatte og børn.
- At der på institutionens arealer, fx ved indgangen og øvrige relevante steder hvor børn, forældre og ansatte færdes, opsættes information/plakater fra Sundhedsstyrelsen om smitteforebyggende tiltag.
- At der i institutionen foreligger en instruks for håndtering af personale og børn med symptomer, der kunne være forenelige med COVID-19 (der skal tages udgangspunkt punkt 2).
- At ansatte og forældre har kendskab til de skærpede krav for håndtering af sygdom.
- At sikre, at nære kontakter til eventuelt syge modtager information om forholdsregler i tilfælde af sygdom (hertil kan bruges Sundhedsstyrelsens materiale).
- Håndtering af personale i særlig risiko (ældre over 65 år, personer med kronisk sygdom eller nedsat immunforsvar og gravide, jf. punkt 3).

Som leder skal du tage ansvar for den kontrollerede genåbning og at denne følger vejledning til dagtilbud.

Du får brug for at indhente oplysninger fra forældrene om deres konkrete pasningsbehov, og opdaterede kontaktoplysninger.

Du skal udforme en konkret vejledning til forældrene om deres færden i institutionen.

Du skal udforme en konkret vejledning til medarbejderne, der gives som instruks for arbejdet under de særlige forhold.

For at lette arbejdsbyrden, kan DLOs anbefalinger og vejledning til dagtilbud omdeles til alle forældre og medarbejdere, mens der følges op med både mundtlig og skriftlig instruks. Det er vigtigt at forældrene forstår, hvilke forventninger der er til deres adfærd og hvilket dagtilbud de kan forvente at møde id en kommende tid.

I forhold til børnene anbefaler vi at der ydermere instrueres og suppleres med piktogram eller lignende visuelt hjælpemiddel.

Medarbejdere som ikke overholder instrukserne mundtlig skærpet instruks, skriftlig og bortvisning.

Forældre som ikke overholder instrukserne, gives mundtlig skærpet instruks, skriftlig påtale og i sidste ende fratagelse af muligheden for at bruge daginstitutionen.

Vær særligt opmærksom på forældre med særlige behov for uddybende forklaring og forældre med anden modersmål end dansk.

Fra april til sommerferien

- **Arrangementer og udflugter**

Fra Vejledning til dagtilbud;

- Transport fra institutionen skal arrangeret således, at børnene kan placeres i bussen med afstand på to meter fra hinanden. Dette kan betyde at transporten skal ske i flere busser end normalt. 6 https://bygningsreglementet.dk/Tekniske-bestemmelser/09/Krav/228_231
Vejledning for gradvis, kontrolleret genåbning af dagtilbud Side 14/15
- Offentlig transport skal undgås ved eventuelle ture væk fra institutionen.

Det er nødvendigt at gøre overvejsler om de almindelige aktiviteter i daginstitutionen. F.eks. situationer og aktiviteter der kræver samvær og besøg; eksempler kan være; besøg på plejecentre, bedsteforældredage, sommerfester, førskolesamvær på tværs af institutioner, forældremøder/ generalforsamling, overnatning i institutionen/ koloni, busture, besøg af de tidligere børnehavebørn, besøg i skolerne/ SFO, og alle lignende typer af arrangementer der fordrer samvær med mennesker uden for den faste børnegruppe bør genovervejes kritisk og helst aflyses.

På udflugter/ gåture væk fra institutionen kan det være nødvendigt også at tænke løsningsorienteret og kreativt. Normalt vil børnene gå tæt sammen og hånd-i- hånd, her kan vi anbefale at se tilbage i tidens normer, og måske bruge et tov med ringe eller knuder, der samtidig angiver afstandspunkter, som samlingspunkt for børnene.

- **Begrænset og kontrolleret adgang til institutionen**

Nødvendige; beredskabseftersyn, tilsyn, myndighedsfolk, forældre osv.

Ikke- nødvendige; bude, sælgere, optrædende, oplægsholdere, kursusholdere osv.

- **Henvisninger**

På Sundhedsstyrelsens hjemmeside om COVID-19 www.sst.dk/corona kan der læses mere og findes supplerende materiale rettet mod dagtilbud, som genåbner.

Yderligere henvises der til eksisterende anbefalinger fra Sundhedsstyrelsen 1

o Smitsomme sygdomme hos børn og unge, Sundhedsstyrelsen 2013

o Håndbog om hygiejne og miljø i dagtilbud, Sundhedsstyrelsen, 2019

Forebyggelsespakke om hygiejne, Sundhedsstyrelsen, 2018

Sundhedsstyrelsen udarbejder ligeledes informationsmateriale med specifikke forholdsregler i relation til COVID-19 til familier med børn i dagtilbud, som kan findes på www.sst.dk/corona og som i forbindelse med genåbning sendes ud til alle forældre via eboks.

- **Øvrige tilføjelser**

Praksiskonsulenterne hos EMU stiller sig til rådighed for henvendelser om pædagogik, forældresamarbejde og meget andet af faglig pædagogisk karakter. Se mere information om praksiskonsulenterne og kontaktinformationer her <https://emu.dk/dagtilbud/praksiskonsulenterne/hvem-er-praksiskonsulenterne>

EMU/ dagtilbud vil i den kommende tid lave Covid- 19 tillæg til læreplanstemaerne, hvor der inspireres til indsatser i læringsmiljøet under de særlige rammer og vilkår. På siden ligger allerede materiale der forholder sig til den særlige periode under Covid-19 <https://emu.dk/dagtilbud>

Hos UVM kan der desuden findes opdaterede oplysninger løbende <https://www.uvm.dk/aktuelt/i-fokus/information-til-uddannelsesinstitutioner-om-coronavirus-covid-19>